

Akustikk i Teater

Hålogaland Teater

Lydtekniker Jim-Oddvar Hansen

Hålogaland Teater – Et spesialbygg

- Hålogaland Teater er et bygg spesielt konstruert for teater
- Hålogaland Teater består av en hovedscene, blackbox scene og en kafe scene samt en prøvesal.
- Vår hovedscene (Scene Vest) har en kapasitet på 326 sitteplasser, og er i hovedsak utført i betong med absorberende og diffuserende materialer.
- Blackbox scenen (Scene Øst) har kapasitet på ca. 100 sitteplasser, utført i betong med diffusjonsplater på vegg i første etasje.
- Kafe scenen (Teatercafeen) er utført i betong, med tekstildemping

Hålogaland Teater - Akustikk

Hålogaland Teater benytter seg stort sett av to kategorier akustiske utfordringer.

1. Akustisk Teater: Lydsvak akustisk der det ikke brukes forsterking av stemmen til skuespillerne. Her etterstreber vi en etterklangstid på 1-1,2 sekunder.
2. Forsterket Teater: Forsterket der skuespillerne har mikrofoner. Her ønsker vi etterklangstid ned på 0,5 sekund.

I teatret bruker vi ikke akustisk lydsterk musikk, fordi dette faller mellom sjangrene og vil ikke passe fremføringene våre.

Hålogaland Teater - Grunnakustikk

- Scene Vest har en grunnakustikk beregnet ved tom sal uten tekstiler på 1,6 sekunder. Med tanke på at den ideelle akustikken for teater ligger lavere enn dette, betyr dette at vi må justere akustikken for å tilpasse denne til vår bruk.
- Våre akustiske tilpasninger ligger i bruk av tekstiler. Dette gjør at vi kan justere vår absorberende evne (bruk av tunge fløyeltekstiler). Eller vi kan bruke akustisk nøytrale tekstiler (ekkoavelur) for å holde på den akustikken som allerede er tilstede.
- På våre scener har publikum liten innvirkning på akustikk i rommene.

Hålogaland Teater – Eksempler Forestillinger

- En lydsvak forestilling kan eksempelvis være en monolog fremført av en skuespiller, eller et teaterstykke fremført av flere skuespillere som ikke på noen måte er forsterket med mikrofoner under fremførelsen. I denne kategorien blir ofte lydeffekter og musikk spilt over høyttalere men balansert inn i en lydsvak setting.
- En lydsterk forestilling kan være en musikalfremførelse med skuespillere og orkester som er forsterket med mikrofoner gjennom hele forestillingen.

Hålogaland Teater - Turneutfordringer

- Hålogaland Teater har pr. i dag krav til scenerigg i henhold til teknisk sikkerhet, men ingen direkte krav til akustikk.
- Det finnes mange akustiske utfordringer, og et av de aller største er «titteskap» scener der det finnes prosceniumsvegg som deler scene og sal med en fysisk vegg. Dette gjør at scenen og salen utgjør to helt forskjellige rom. Dette gjør igjen at opplevelsen av og stå på scenen er helt annerledes enn den publikum i salen får. Dette vanskeliggjør kommunikasjon mellom scene og sal.
- Det er få tiltak i flerbrukssaler og samfunnshus for å regulere etterklangstid tilpasset for teater.

Hålogaland Teater – Akustiske Rariteter

• Foto: Gisle Bjørneby

- «Et Drømmespill»

- Forestillingen bestod av en dekorasjon som var en perfekt halvsirkel i scenerommet bygd av kryssfiner. Dette gjorde at man opplevde et sterkt akustisk kast utover i salen. Dette førte til at vi bestemte oss for ikke bruke forsterkning av stemmene på dette stykket.

Hålogaland Teater – Akustiske Rariteter

- «En Folkefiende»
 - Dette teaterstykket bestod av en rund dekorasjon midt på scenen. Dette gjorde at skuespillere som stod bak dekorasjonen ikke kunne høres i det hele tatt fordi lyden av stemmene ble absorbert av dekorasjonen. Regissør måtte i dette tilfellet ta hensyn til dette og flytte talende skuespillere frem og på siden før replikker.

Foto>: Ola Røe

Hålogaland Teater – Jim-Oddvar Hansen

- Jeg ble ansatt på Hålogaland Teater i mars 2005 og har arbeidet på teatret som Lydtekniker og Lyddesigner siden da.
- Jeg startet min lydtekniske karriere i 1989, og har arbeidet innen alle kategorier lydteknikk.
- Fra 1993 til 1998 arbeidet jeg også som daglig leder på Alta Kultursal, regionalt kulturhus for tre kommuner i Finnmark. Arbeidet også som produsent for Ungdommens Kulturmønstring i Finnmark fylke.
- Ta gjerne kontakt hvis dere har noen spørsmål på lydteknikk i teater:
E-post: jim@ht.tr.no. Telefon: 77606432. Mvh Jim-Oddvar Hansen